

**ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2007 РІК**

	Фактично за 2007 рік	2007 рік у % до 2006 року
Індекс промислового виробництва	x	108,7
Обсяг продукції сільського господарства	x	104,0
Виробництво продукції тваринництва		
реалізація худоби та птиці на забій (у живій вазі), тис.т	63,2	101,4
молоко, тис.т	452,1	96,3
яйця, млн.шт.	352,6	91,6
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн.грн.	540,1	106,8
Введено в експлуатацію житла, тис.м ² загальної площині	304,1	148,8
Оборот роздрібної торгівлі, млн.грн.	4769,9	123,6
Середньомісячна заробітна плата штатного працівника, грн.	942,67	129,6
Індекс цін виробників промислової продукції	x	116,9 ¹
Індекс споживчих цін	x	120,1 ¹

¹ Грудень 2007р. у % до грудня 2006р.

Промисловість

У 2007р. порівняно з 2006р. обсяг промислового виробництва збільшився на 8,7%, проте, зменшився у грудні 2007р. порівняно з груднем 2006р. на 4,6%, і порівняно з листопадом п.р. – на 42,4% внаслідок закінчення сезону виробництва цукру.

У добувній промисловості випуск продукції збільшився на 52,1%, у т.ч. у добуванні корисних копалин, крім паливно-енергетичних – на 54,0%.

На підприємствах **переробної промисловості** збільшення виробництва у 2007р. порівняно з 2006р. становило 7,8%.

Підприємства, що виробляють харчові продукти, напої та тютюнові вироби, зменшили обсяги виробництва продукції на 5,7%, зменшилось виробництво продуктів кисломолочних на 4,3%, овочів консервованих – на 47,0%, цукру-піску – на 23,3%; разом з тим, збільшилось виробництво яловичини і телятини охолоджених – на 25,7%, свинини свіжої чи охолодженої – на 18,0%, ковбасних виробів – на 7,5%, молока обробленого – на 6,4%, масла вершкового – на 11,8%, сирів жирних – на 19,3%.

У легкій промисловості обсяги виробництва продукції у 2007р. порівняно з 2006р. збільшились на 14,4% за рахунок росту виробництва бавовняного прядива на 44,8%, тканин бавовняних – на 25,2%; водночас менше вироблено білизни постільної на 70,2%.

На підприємствах з оброблення деревини та виробництва виробів з деревини, крім меблів, спостерігався ріст виробництва на 43,5%, збільшилось виробництво брусків, планок та фризи на 8,0%.

У целюлозно-паперовому виробництві та видавничій справі збільшилися обсяги виробництва продукції на 0,7%, було вироблено більше зошитів на 4,0%.

Значний ріст виробництва продукції спостерігався у хімічній та нафтохімічній промисловості – у 2,1 раза.

Зросло виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції, зокрема цегли керамічної невогнетривкої будівельної – на 9,6%.

У машинобудуванні також спостерігався ріст виробництва продукції на 71,1%.

Сільське господарство

Обсяг продукції сільського господарства за 2007р., за попередніми даними, в усіх категоріях господарств проти 2006р. зріс на 4,0%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах всіх форм власності – на 15,2%, а в господарствах населення – на 0,3%.

Обсяг валової продукції рослинництва в порівнянні з 2006р. зріс на 8,6%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 20,1%, у господарствах населення – на 2,0%.

Всіма категоріями господарств у 2007р. одержано 1125,5 тис.т зерна (у вазі після доробки). Порівняно з 2006р. виробництво зерна зросло на 24,3%. Цього вдалося досягти як за рахунок збільшення зібраних площ (на 5,6% в порівнянні з 2006р.), так і зростання урожайності зернових на 4,0 ц з гектара.

В 2007р. зменшилося виробництво цукрових буряків на 8% і становило 2058,4 тис.т. Таке зменшення відбулося за рахунок скорочення посівних площ на 15,1 тис.га. Урожайність цукристих за цей період в усіх категоріях господарств зросла на 47 ц і становила 350 ц з 1 га.

В 2007р. вироблено 894 тис.т картоплі, (на 10,8% більше проти 2006р.), 170,2 тис.т овочів (на 5,6% більше), 18,5 тис.т плодів та ягід (на 10,1% більше). Збільшення виробництва картоплі, овочів, плодів та ягід відбулося, в основному, за рахунок підвищення урожайності відповідно на 14, 20 та 3,8 центнерів з гектара.

Господарствами населення у 2007р. вирощено 96% загального урожаю картоплі, 92% овочів, 21% цукрових буряків, 31% зерна.

У 2007р. за попередніми розрахунками обсяг виробництва валової продукції тваринництва проти 2006р. зменшився на 2,8%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 3,1%, в господарствах населення – на 2,8%.

Господарствами усіх категорій за 2007р. реалізовано 63,2 тис.т худоби та птиці на забій (у живій вазі), що на 1,4% більше порівняно з 2006р.; вироблено 452,1 тис.т молока (на 3,7% менше) та 352,6 млн.шт. яєць (на 8,4% менше). У сільськогосподарських підприємствах відбулося зростання обсягів реалізації худоби та птиці на забій на 43,0%, виробництво молока скоротилося на 9,7%, виробництво яєць – на 18%. У господарствах населення обсяги виробництва м'яса скоротились на 5,2%, молока – на 3,3%, яєць – на 3,1%. Частка господарств населення у загальному виробництві м'яса у 2007р. становила 81%, молока – 93%, яєць – 68%.

За розрахунками, у господарствах всіх категорій на 1 січня 2008р. поголів'я великої рогатої худоби становило 218,7 тис. голів (на 11,5% менше порівняно з 1 січня 2007р.), у т.ч. корів – 130,5 тис. голів (на 7,8% менше), овець і кіз – 11,7 тис. голів (на 6,4% менше), птиці всіх видів – 4053,3 тис. голів (на 7,7% менше).

У сільськогосподарських підприємствах усіх форм власності чисельність поголів'я великої рогатої худоби скоротилась на 20,4%, у т.ч. корів – на 11,5%, свиней – на 5,9% та птиці – на 11%. Для утримання худоби в стійловий період у сільгоспідприємствах на 1 січня 2008р. було в наявності кормів усіх видів 695,2 тис.ц кормових одиниць, що на 9%

менше, ніж на 1 січня 2007р. В розрахунку на 1 умовну голову припадало по 12,0 ц к.од. проти 11 ц к.од. на 1 січня 2007р.

Сільськогосподарськими підприємствами області у 2007р. отримано дотацій для підтримки тваринництва за рахунок коштів податку на додану вартість на суму 19,3 млн. грн., надбавок за високоваговий молодняк великої рогатої худоби, кондіційних свиней – 5,8 млн. грн.

Загальний обсяг реалізації аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за 2007р. порівняно з 2006р. збільшився на 55%, у т.ч. продукції рослинництва – на 57%, тваринництва – на 44%. У структурі загального обсягу реалізації продукція рослинництва становила 85%, тваринництва – 15% (у 2006р. – відповідно 84% та 16%). У 2007р. в порівнянні з попереднім роком зросли середні ціни продажу продукції аграрними підприємствами за всіма напрямками реалізації всіх основних видів сільськогосподарських культур, крім цукрових буряків, картоплі: зерно реалізували дорожче на 63%, олійні культури – на 47%, овочі – на 46%, плоди та ягоди – на 17%, Середні реалізаційні ціни на цукрові буряки проти 2006р. зменшилися на 11%, картоплі – на 7%.

У порівнянні з 2006р. збільшилися середні реалізаційні ціни на всі основні продукти тваринництва. У 2007р. сільськогосподарські підприємства продавали худобу та птицю (в живій вазі) дорожче на 5%, молоко та молочні продукти – на 46%, яйця – на 44%.

На 1 січня 2008р. у сільськогосподарських підприємствах, а також на підприємствах, що займалися зберіганням та переробкою зернових культур, було в наявності 338,8 тис.т зерна (на 73% більше проти 1 січня 2007р.). Із загальної кількості зерна безпосередньо в аграрних підприємствах області було в наявності 210,5 тис.т зерна (на 66% більше). Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 128,3 тис.т зерна, у т.ч. зернозберігаючі – 64,6 тис.т. Середня ціна зернових культур, яку пропонували при закупівлі зберігаючі та переробні підприємства, у 2007р. становила 862,6 грн. за т, що на 57% більше, ніж у 2006р.

Будівельна діяльність

За 2007р. будівельниками в цілому по області виконано робіт на суму 540,1 млн. грн., що на 6,8% більше, ніж за 2006р.

Порівняно з 2006р. збільшили обсяги робіт будівельники 6 районів області та м. Тернополя. Значно, у 1,7 раза, зросло будівництво у Гусятинському, у 1,5 раза – Козівському, у 1,2 раза – Борщівському районах.

Підприємствами м. Тернополя, де виконано 83,3% загальнообласного обсягу робіт, приросту 9,1% досягнуто за рахунок будівництва житла, офісних будівель та торгово-розважального комплексу.

Найбільш інтенсивно вели будівництво в області такі будівельні підприємства, як ВАТ «Тернопільбуд», ТОВ «Домобудівник», фірма «Будівельник», ТОВ «Добробуд», частка яких у загальнообласному обсязі склала 37,8%.

Транспорт

Транспортними підприємствами області за 2007р. перевезено 3389,9 тис.т вантажів, що на 27,4% більше, ніж за 2006р. Вантажооборот збільшився на 32,0% і склав 2248,6 млн.ткм.

Залізничним транспортом області за 2007р. порівняно з 2006р. зросло відправлення цементу у 3,0 раза, чорних металів – у 2,4 раза, будівельних матеріалів – на 58,2%, хімічних і мінеральних добрив – на 50,0%, зерна і продуктів перемолу – на 21,4%, лісових вантажів – на 12,1%, брухту чорних металів – на 10,9%. Поряд із цим зменшилося відправлення нафти і нафтопродуктів на 41,3%. Середньодобове вивантаження вагонів знизилося на 1,2%.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) за 2007р. перевезено 1741,4 тис.т вантажів, що на 25,9% більше, ніж за 2006р. та виконано вантажооборот в обсязі 605,0 млн.ткм, який зріс на 16,0% за рахунок міжміських та міжнародних перевезень.

За 2007р. послугами пасажирського транспорту (включаючи електротранспорт) скористалися 103,9 млн. пасажирів, що на 2,8% менше порівняно з 2006р. і виконано пасажирську роботу в обсязі 2102,3 млн.пас.км, що на 4,1% більше порівняно з 2006р.

Залізничним транспортом за 2007р. відправлено 4,6 млн. пасажирів, що на 14,1% менше, ніж за 2006р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням пасажирських перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) скористалися 80,4 млн. пасажирів, що на 5,1% більше, ніж за 2006р. Пасажирооборот склав 1074,9 млн.пас.км і збільшився порівняно з 2006р. на 12,7%. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб зросло на 17,1%.

Міським електротранспортом за 2007р. перевезено 18,9 млн. пасажирів, що на 24,3% менше порівняно з 2006р. Кількість платних пасажирів склала 10,1 млн., що на 15,9% менше, ніж за 2006р. Основною причиною зниження ефективності роботи тролейбусного транспорту є старіння рухомого складу.

Зовнішня торгівля

Оборот зовнішньої торгівлі товарами за січень–листопад 2007р. в області становив 259,3 млн.дол.США і проти січня–листопада 2006р.

збільшився на 46,2%. При цьому обсяг експорту зріс на 53,7%, імпорту – на 41,0% і становив відповідно 112,0 млн.дол. та 147,3 млн.дол. Негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 35,4 млн.дол. проти 31,6 млн.дол. за січень–листопад 2006р.

Зовнішньоторговельні операції з товарами область здійснювала з партнерами із 82 країн світу.

Обсяг експорту товарів до країн СНД склав 42,0 млн.дол. і порівняно з січнем–листопадом 2006р. збільшився на 72,5%, обсяг імпорту склав 10,9 млн.дол. і збільшився на 42,2%. Обсяг експорту до інших країн світу зріс на 44,3%, імпорту – на 40,9% і склав відповідно 70,0 млн.дол. та 136,4 млн.дол.

Основним партнером в зовнішній торгівлі товарами з країнами СНД залишається Російська Федерація, до якої здійснювалось у січні–листопаді 2007р. 21,2% загальнообласних експортних поставок.

Серед країн Європейського Союзу основними торговими партнерами були Польща (19,4% загального експорту і 16,9% загального імпорту) та Німеччина (відповідно 12,1% та 37,2%).

Порівняно з відповідним періодом попереднього року обсяг експорту товарів в січні–листопаді 2007р. до країн ЄС підприємства області збільшили на 55,7%, імпорту – на 43,8%; ці обсяги склали відповідно 63,3 та 122,2 млн.дол.

У структурі експорту товарів поставки готових харчових продуктів становили 30,0%, різних товарів та виробів – 14,7%, деревини і виробів з деревини – 11,5%, механічного та електричного обладнання – 10,7%, продуктів рослинного походження – 6,5%, текстилю та виробів з текстилю – 8,5%, продукції тваринництва – 4,6%.

У порівнянні з січнем–листопадом 2006р. збільшились обсяги експорту мінеральних продуктів у 13,3 раза, продукції хімічної та пов’язаних з нею галузей промисловості – на 40,5%, маси з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів – на 58,9%, механічного та електричного обладнання – у 4,7 раза; зменшився експорт жирів та олії тваринного або рослинного походження на 26,3%, виробів з каменю, гіпсу – на 35,8%, недорогоцінних металів та виробів з них – на 20,4%.

В товарній структурі імпорту 18,2% припадає на поставки продукції хімічної та пов’язаних з нею галузей промисловості (зокрема, фармацевтичної продукції імпортовано на суму 9548,6 тис.дол.).

За рахунок придбання механічного та електричного обладнання здійснювалось 24,8% імпортних надходжень (у т.ч. механічних – 18,9%, електричних – 5,9%), транспортних засобів та шляхового обладнання – 16,4%, недорогоцінних металів та виробів з них – 8,4%, текстильних матеріалів та виробів з текстилю – 6,3%, полімерних матеріалів – 6,2%.

Роздрібна торгівля та ресторанне господарство

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за 2007р. становив 4769,9 млн.грн., що на 23,6% більше обсягів 2006р.

У структурі обороту роздрібної торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 23,3%.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) у 2007р. проти 2006р. збільшився на 12,6% і становив 226,3 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за 2007р. становив 2220,4 млн.грн., що у порівнянні з 2006р. на 19,6% більше обсягу 2006р.

Обсяг роздрібного товарообороту за грудень 2007р. становив 247,3 млн.грн. і у порівнянні з 2006р. на 18,5%, проти листопада 2007р. – на 12,5%.

У задоволенні потреб населення в товарах значне місце належить ринкам.

За рахунок організованих ринків у 2007р. формувалось 20,2% загального обсягу продажу споживчих товарів.

В обороті цих ринків 10,1% обсягу становив продаж сільськогосподарських продуктів.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін в області у 2007р. становив 120,1%.

Продовольчі товари подорожчали на 23,7%.

Найбільше зросли у ціні овочі, включаючи картоплю на 66,8%, олія та жири – на 44,1%, молоко, сир та яйця – на 44,0%. Також подорожчали хліб та хлібобулочні вироби – на 18,7%, м'ясо та м'ясопродукти – на 15,6%, риба та рибопродукти – на 5,8%, цукор – на 3,6%.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 12,0%.

У сфері освіти ціни зросли на 17,1%, охорони здоров'я – на 14,6%, відпочинку і культури – на 1,0%.

Зростання цін на транспорті на 14,4%, зумовлено підвищенням цін на паливо і мастила на 44,7%.

Різні товари і послуги подорожчали на 9,0%.

Водночас, на 3,3% знизилися ціни (тарифи) на послуги зв'язку.

Фінанси

Фінансовий результат суб'єктів господарювання від звичайної діяльності до оподаткування (крім малих, сільськогосподарських підприємств та установ, що утримуються за рахунок бюджету) за січень–листопад 2007р. був позитивним і становив 68,5 млн.грн. (загальна сума прибутку – 215,1 млн.грн., збитків – 146,6 млн.грн.).

Упродовж січня–листопада 2007р. збитково працювало 32,4% підприємств. За видами економічної діяльності найбільші суми збитків спостерігалися у промисловості (110,6 млн.грн.), торгівлі, включаючи ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (21,4 млн.грн.), на транспорті та зв'язку (5,5 млн.грн.).

Доходи населення

У 2007р. розмір середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників (без урахування працівників малих підприємств та зайнятих у громадян–підприємців), становила 942,67 грн., що у 2,0 раза перевищує рівень мінімальної заробітної плати (460,00 грн.), та у 1,7 раза – рівень прожиткового мінімуму для працездатної особи (568,00 грн.). При цьому порівняно з 2006р. середня заробітна плата збільшилась на 29,6%.

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності та районів.

Найбільш оплачуваними є працівники транспорту та зв'язку, державного управління, сфери фінансової діяльності, де заробітна плата штатних працівників перевищила середній показник по області в 1,3–2,0 раза.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників рибальства та рибництва, сільського господарства, мисливства та лісового господарства, готелів та ресторанів, де рівень заробітної плати не перевищив 69,0% середнього рівня по економіці області.

Серед районів найнижчою була заробітна плата працюючих у Шумському районі (на 21,4% менше від середнього показника по області), а найвищий її рівень (на 17,5% більше, ніж у середньому по області), як і раніше, спостерігався у м. Тернополі.

Реальна заробітна плата у 2007р. порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшилась на 12,3%.

При зменшенні упродовж грудня загальної **суми заборгованості з виплати заробітної плати** на 1 січня 2007р., вона була нижча показника на початок року на 35,8% або на 8,0 млн.грн. і становила 14,4 млн.грн., або 6,2% фонду оплати праці всіх працівників, нарахованого за грудень 2007р.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств протягом 2007р. зменшилась на 21,8% або на 606,3 тис.грн., і на 1 січня 2008р. становила 2,2 млн.грн., або 15,1% загальної суми боргу.

Серед видів економічної діяльності найбільш вагоме збільшення суми невиплаченої заробітної плати зафіксовано на економічно активних підприємствах сільського господарства, мисливства, лісового господарства (на 11,4 тис.грн.). Суттєво зменшилися борги працівникам підприємств добувної, переробної промисловості та виробництва та розподілення електроенергії, газу та води (на 320,9 тис.грн.).

Зменшення суми боргу, у відповідності до початку року, спостерігалось у 11 районах і м. Тернополі, при цьому найбільш вагоме у м. Тернополі (на 3,0 млн.грн.), Козівському (на 0,6 млн.грн.), Збаразькому (на 0,4 млн.грн.), Монастириському (на 0,2 млн.грн.) районах.

Водночас у Зборівському, Тернопільському та Борщівському районах зафіксовано збільшення заборгованості з виплати заробітної плати від 1,0% до 8,1%.

Кількість працівників економічно активних підприємств, яким вчасно не виплачено заробітну плату, протягом грудня 2007р. зменшилась на 41,3% і на 1 січня становила майже 0,4 тис. осіб, або 0,2% від загальної кількості працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 3094,42 грн., що в 2,6 раза більше середнього розміру заробітної плати за грудень 2007р.

Зменшення суми заборгованості із виплати заробітної плати протягом 2007р. відбулось також на підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність (економічно-неактивні – 0,3 млн.грн. (на 3,5%), разом з тим на підприємствах–банкрутах також спостерігалося зменшення обсягів заборгованості на 0,6 млн.грн. (на 16,8%).

У 2007р. **субсидії** для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії призначено 46,5 тис. сім'ям, що становило 99,5% від загальної кількості сімей, які звернулися за субсидіями, з них у міській місцевості – 26,3 тис. сім'ям, у сільській – 20,2 тис. сім'ям.

Загальна сума призначених субсидій у 2007р. становила 3,9 млн.грн., при цьому у міській місцевості цей показник становив 2,4 млн.грн., у сільській – 1,5 млн.грн.

Середня сума призначеної субсидії на одну сім'ю у грудні 2007р. становила 99,5 грн.

Крім того, 9,9 тис. сім'ям (91,4%) із числа тих, які звернулися, були призначені субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на загальну суму 4,5 млн.грн., з них у міській місцевості – 0,4 тис. сім'ям на загальну суму 0,2 млн.грн., у сільській – 9,5 тис. сім'ям на суму 4,3 млн.грн.

Середній розмір призначеної субсидії цього виду у грудні 2007р. на одну сім'ю становив 487,2 грн.

У 2007р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 281,3 млн.грн., що становить 96,0% нарахованих за цей період сум.

Заборгованість населення за житлово-комунальні послуги станом на 10 січня 2008р. становила 64,8 млн.грн., термін заборгованості населення за всі послуги на 10 січня 2008р. становив 2,7 місяця.

Мали борг 3 місяці і більше: по газопостачанню – 28,0%, опаленню – 27,0%, квартирній платі – 21,9%, вивозу сміття – 16,1%, водопостачанню – 15,8%, водовідведення – 14,3% абонентів.

Ринок праці

Середньомісячна чисельність економічно активного населення віком 15-70 років за січень–вересень становила 480,0 тис. осіб, з яких 438,2 тис. були зайняті економічною діяльністю, а решта – 41,8 тис. – безробітні, тобто особи, які не мали роботи, але активно її шукали як самостійно, так і за допомогою обласної служби зайнятості. Рівень зайнятості населення становив: у віці 15-70 років – 54,5%, в працездатному віці – 59,9%. Рівень безробіття (за методологією МОП) серед економічно активного населення віком 15-70 років становив 8,7%, а працездатного віку – 9,5%. (Дані розраховані на базі матеріалів вибіркових обстежень населення (домогосподарств) з питань економічної активності).

Протягом 2007р. послугами обласного центру зайнятості скористалися 95,2 тис. не зайнятих трудовою діяльністю громадян, проти 108,4 тис. за 2006р.

На обліку цієї установи станом на 1 січня 2008р. перебувало майже 30,0 тис. незайнятих громадян, із них понад половину становили жінки, понад третину – молодь у віці до 35 років.

Серед зазначеної категорії громадян 95,2% мали офіційний статус безробітних, з них 70,0% отримували допомогу по безробіттю. Серед безробітних кожний другий раніше займав місце робітника, а кожний четвертий – посаду службовця або не мав професійної підготовки.

Кількість зареєстрованих безробітних порівняно з 1 січня 2007р. зменшилась на 5,5 тис. осіб або на 16,1%, і на 1 січня 2008р. становила 28,5 тис. осіб, проте порівняно з попереднім місяцем вона зросла на 22,3%.

Рівень зареєстрованого безробіття по області на 1 січня 2008р. становив 4,4% від кількості населення працездатного віку, що на 1,2 відсоткових пунктів менше, ніж на 1 січня 2007р., і на 0,8 відсоткових пунктів більше, ніж на 1 грудня 2007р.

Невідповідність попиту на робочу силу її пропозиції у професійно-кваліфікаційному та територіальному розрізі зумовлює значну міжрайонну

диференціацію зареєстрованого безробіття. Найвищий рівень зареєстрованого безробіття спостерігався у Шумському (8,8%), а найнижчий – у Тернопільському (1,4%) районах.

За повідомленнями підприємств, установ та організацій кількість вільних робочих місць і вакантних посад станом на 1 січня 2008р. склала 1786, що на 66,8% більше, ніж на цю дату 2007р. Із зазначеної кількості робочих місць (вакансій) більше половини передбачалося для робітників, 28,0% – для службовців та 18,2% – для осіб, які не мають професії.

Внаслідок зростання обсягів безробіття та скорочення попиту на робочу силу в грудні 2007р. збільшилось навантаження незайнятого населення, яке звернулось до обласного центру зайнятості, і на 1 січня 2008р. становило 17 осіб на 1 вільне робоче місце проти 12 осіб на 1 грудня 2007р.

За районами навантаження незайнятого населення на вільні робочі місця на кінець звітного періоду коливалося від 3 осіб у Тернопільському до 91 особи у Борщівському районах.

За сприянням обласного центру зайнятості у 2007р. було працевлаштовано 37,4 тис. осіб, що на 2,0% більше, ніж у 2006р. Із зазначеної кількості 997 осіб отримали роботу шляхом надання дотацій роботодавцям, а 907 осіб організували власну справу за рахунок виплат одноразової допомоги по безробіттю. Серед працевлаштованих незайнятих осіб жінки становили 46,8%, а молодь у віці до 35 років – 44,0%.

Рівень працевлаштування незайнятих громадян у 2007р. порівняно з 2006р. зріс на 5,4 відсоткових пунктів і становив 39,3%. Зазначений показник знаходився в межах від 33,1% в Гусятинському та Шумському районах до 51,8% у Чортківському районі.

Без вирішення питання працевлаштування з обліку обласного центру зайнятості у 2007р. було знято 27,8 тис. осіб, що на 22,6% менше, ніж у 2006р.

Поряд із працевлаштуванням на постійній основі одним із напрямків соціального захисту незайнятого населення є організація оплачуваних громадських робіт, які забезпечують тимчасову зайнятість. У 2007р. на такі роботи було направлено 8,5 тис. громадян, що на 1,5% більше, ніж у 2006р.

За направленням обласного центру зайнятості у навчальних закладах всіх типів у 2007р. проходили навчання 6,1 тис. безробітних проти 5,1 тис. осіб у 2006р.

Із Фонду загальнообов'язкового державного страхування на випадок безробіття у грудні 2007р. на допомогу по безробіттю було витрачено 62,4 млн. грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували упродовж зазначеного місяця, становила 20,0 тис. осіб, що становить 70,0% від загальної кількості тих, що мали статус безробітного. Середній розмір допомоги у грудні 2007р. порівняно з відповідним місяцем попереднього року зріс на 37,9% і становив 253,70 грн., що дорівнює

55,2% законодавчо встановленого мінімального рівня заробітної плати (460 грн.).

Демографічна ситуація

На 1 грудня 2007р. в області, за оцінкою, чисельність наявного населення становила 1099,3 тис. осіб. Упродовж січня–листопада 2007р. кількість населення зменшилась на 6,1 тис. осіб, або на 5,9 особи на 1000 населення.

Загальне скорочення населення відбулося як за рахунок природного скорочення – 4,5 тис. осіб, так і міграційного – 1,6 тис. осіб. Порівняно з січнем–листопадом 2006р. природне скорочення збільшилося на 26 осіб, а з розрахунку на 1000 жителів залишилося на рівні відповідного періоду 2006р. (4,4 особи).

Природний рух населення у січні–листопаді 2007р. характеризується незначним зниженням як кількості народжених, так і померлих.

Порівняно з січнем–листопадом 2006р. міграційне скорочення населення зменшилося з 1694 до 1546 осіб. Число прибулих на постійне проживання збільшилося з 12355 до 12544 осіб, а кількість вибулих – з 14049 до 14090 осіб.

З країнами СНД у січні–листопаді 2007р. в області відбувся міграційний приріст в кількості 32 осіб (прибуло – 176 осіб, вибуло – 144 особи).

Міграція з іншими країнами у січні–листопаді 2007р. мала характер еміграції, а саме: 283 особи вибуло, 62 – прибуло.

Криміногенна ситуація

За повідомленням органів внутрішніх справ, прокуратури та податкової міліції упродовж 2007р. зареєстровано 4,9 тис. злочинів (на 8,4% менше, ніж у 2006р.).

Із загального числа зафікованих органами внутрішніх справ та прокуратурою кримінальних проявів 43,2% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 46,4% становили злочини проти власності, 13,2% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 8,8% – злочини у сфері службової діяльності, 6,0% – злочини проти життя та здоров'я особи, 5,6% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 6,4% – злочини проти громадського порядку та моральності, 2,7% – злочини проти громадської безпеки.

Впродовж 2007р. скосено 18 умисних вбивств та замахів на вбивство, 7 згвалтувань та замахів на згвалтування. Кількість грабежів порівняно із

2006р. зменшилась на 37,1% і становила 369 випадків, а розбоїв – відповідно на 40,0% і становила 30 випадків.

У 2007р. зафіковано 1166 крадіжок у відношенні приватної власності, серед яких майже 33,3% становлять крадіжки із квартир і 142 крадіжки у відношенні державної та колективної власності, порівняно із 2006р. менше на 23,3% та 45,2%.

Органами внутрішніх справ виявлено 8 організованих груп і злочинних організацій, які вчинили 23 злочини, з яких 22 (95,7%) тяжкі та особливо тяжкі.

Кількість потерпілих від злочинів за 2007р. становила 3041 особу (на 11,3% менше, ніж у 2006р.), з яких 611 – жінки, 84 – неповнолітні, 58 – пенсіонери (зменшення відповідно на 15,4%, 30,0% та 43,1%).

Від грабежів потерпіло 437 осіб, серед яких майже кожна шоста жінка (77 осіб). Внаслідок злочинних діянь загинуло 119 осіб.

Із загального числа (2582) осіб, причетних до злочинів, встановлених органами внутрішніх справ, майже 13% – раніше вже ставали на злочинний шлях, 15,1% – скоювали злочин у стані алкогольного сп'яніння. Із числа виявлених осіб, причетних до злочинів, 17,9% – жінки, 7,3% – неповнолітні.

Майже третина (27,4%) осіб, які підозрювались у скосні злочинів, на момент вчинення злочину не працювали і не навчались.

**Головне управління статистики
у Тернопільській області**